

Tommy Uleberg
Dåsvannsdalen 700
4737 HORNNES

Trondheim, 02.09.2021

Dykkar ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/8903

Sakshandsamar:
Johan Danielsen

Avgjerd i klagesak - klage på avslag på søknad om utsetting av sibirlerk (*Larix sibirica*) i på gnr./bnr. 9/8 i Evje og Hornnes kommune, Agder fylke

Vi viser til klage dagsett 25.01.2019 frå Tommy Uleberg (klager) på Statsforvaltaren i Agder sitt vedtak av 10.01.2019.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Statsforvaltaren i Agder sitt vedtak gjort 10.01.2019, jf. forvaltningslova § 34 fjerde ledd. Tommy Uleberg får avslag på søknad om utsetting av sibirlerk (*Larix sibirica*) til skogproduksjon på plantefeltet det er søkt om på gnr./bnr. 9/8 i Evje og Hornnes kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Miljødirektoratets vedtak er endeleg og kan ikkje klages vidare, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Sakens bakgrunn

Tommy Uleberg søkte 17.10.2018 om løyve til å sette ut 500 sibirlerk (*Larix sibirica*) til skogproduksjon. Utsettinga er planlagt på eit felt på 3 daa på gnr./bnr. 9/8 i Evje og Hornnes kommune (gnr./bnr. 87/1 i gamle Radøy kommune). Statsforvaltaren i Agder ga 10.01.2019 avslag på søknad om utplantinga.

Tommy Uleberg klaga på vedtaket den 25.01.2019. Statsforvaltaren opprettheldt vedtaket, og sendte 04.08.2021 klagesaka til endeleg avgjerd hos Miljødirektoratet.

Merknader frå klager

Klaga har gitt disse grunnane for å plante sibirlerk i søknaden:

- Gardsbruket har eige sag og høvleri og lerk kan gje flotte produkt
- Området som skal plantast til har hatt planta granskog som no er avverka
- Planting av sibirlerk vil gje liten effekt på utplantingsområdet som i dag er ganske livlaus granskogbotn
- Det vil vere enkelt å avgrense spreiding med mekaniske verkemiddel

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Klagar legg til disse argumenta i klagen:

- Det ble takka nei til tilbod om frivillig vern då han ønsker å drive en mest mogleg berekraftig gard
- Det vil vere lurt å ha ein teig med lerk i framtida
- Terrenget opp mot verneområdet er ei bratt li som gjer et lerk neppe vil spreie seg

Statsforvaltarens vurdering

Vilkåra for klage, er slik statsforvaltaren ser det oppfylt både i forhold til klageinteresse og tidsfrist.

Statsforvaltaren legg disse forholda til grunn for avslaget gitt 10.01.2019:

- Det ligg eit verneområde og fleire MiS-figurar med overlappende naturtypar innanfor 0,6 km frå utplantingsområde det er søkt om løyve på
- Sibirlerk har lette frø som blir spreidd med vind, fugl og ekorn, men liten produksjon av frø
- Sibirlerk ser ikkje ut til å vere etablert i området
- Nærleik til Dåvassdalen naturreservat talar mot utsetting av framandt treslag i området
- Samfunnsmessige fordelar ved utsettinga er ikkje større enn faren for negativ påverknad på viktige naturverdiar

Statsforvaltaren har vurdert momenta i klagen, men finn ikkje grunnlag for å endre avslag av 10.01.2019 .

Miljødirektoratet si sakshandsaming og vurdering

Rettsgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (forskrifta) er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 1. Etter § 5 er det krav om løyve til utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Løyve kan berre bli gitt dersom det ikkje er grunn til å tru at utsettinga vil føre til vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet.

Dersom det ikkje er grunn til å tru at utsettinga vil føre til vesentlege uheldige følgjer, skal spørsmålet om løyve skal bli gitt eller ikkje avgjerast etter ei skjønsvurdering, der omsynet til uheldige følger for det biologiske mangfaldet skal vegast opp mot andre interesser. Det skal leggast særleg vekt på om treslaget og eventuelle følgjeorgansimer medfører risiko for det biologiske mangfaldet . Prinsippa i nml. § 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml. § 7.

Kunnskap om sibirlerk

Artsdatabankens risikovurdering frå 2018 har plassert treslaget i kategorien låg økologisk risiko (LO). Sibirlerk (*Larix sibirica*) kommer frå Sentral-Russland. Den er tilpassa klima ned lang hard vinter og kort varm sumar. Høye krav til sumarvarme er truleg årsaka til at produksjon av frø og spreiring under våre forhold er vurdert til å vere liten. Den eldste registrering av forvilla plante vi kjenner til er frå J. Rekstad i 1889 frå "Røros", der forstmeistrane Saxe og Thujord planta mange framande treslag i 1870-åra. Det er dokumentert totalt 35-40 førekomstar i norsk natur, men mørketalet er nokså høgt. Dokumentasjonen er svært tynn, men dekker funn nord til Tromsø. Det er ikkje rekna å vere spesiell økologisk risiko knytt til sibirlerk

Grensen for kortdistansespreiing er ikkje beskrive i DN-utredning 8-2012. I same er spreingsdistansar på opptil 1311 meter ved vindhastigheit på 10 m/s og 2621 meter ved 20 m/s estimert.

Vurderingar

Sibirlerk er i framandartslista frå 2018 i kategorien låg økologisk risiko (LO) på grunn av moderat invasjonspotensiale og ingen kjent økologisk effekt (foreløpig).

Naturmangfoldlovens § 8 seier at kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimeleg forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfold. Miljødirektoratet finn at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte eit grunnlagt vedtak.

Områda inntil 2 km frå utplantingsområda har desse dokumenterte områder med verdsette naturverdiar:

Raudlista artar

Art	Status	Førekomstar	Avstand
Barlind	Sårbar	9	100-500 m
Lys brannstubbelav	Sårbar	2	100-500 m
Almelav	Nær trua	2	100-500 m
Rustdoggnål	Nær trua	2	500-1000 m
Barlindvoksskinn	Nær trua	3	500-1000 m
Ruteskorpe	Nær trua	1	500-1000 m
Kronepiggskinn	Nær trua	2	500-1000 m
Grannjamne	Trua	2	1000-1500 m

Verneområde

Verneområde -	Status	Avstand
Dåsvassdalen	Naturreservat	100-500 m
Lindalsfjellet og Sydalen	Naturreservat	500-1000 m
Frubæråsen	Naturreservat	1000-1500 m

Naturtypar

Naturtype	Status	Avstand
Gaupålia i Dåsvassdalen Ø, Rik edellauvskog	Viktig	100-500 m
Svartebergli i Dåsvassdalen, Gammel boreal lauvskog	Svært viktig	100-500 m
Gaupålia i Dåsvassdalen N, Gammel fattig edellauvskog	Viktig	500-1000 m
Gaupålia i Dåsvassdalen V, Gammel fattig edellauvskog	Viktig	500-1000 m
Bjortjern i Dåsvassdalen, Sandfuruskog	Svært viktig	500-1000 m
Engelia i Dåsvassdalen, Gammel fattig edellauvskog	Svært viktig	1000-1500 m
Husefjell V, Rik edellauvskog	Svært viktig	1000-1500 m

MiS-figurar

MiS-figur -	Avstand
Eldre lauvsuksesjonar	100-500 m
Eldre lauvsuksesjonar	500-1000 m
Eldre lauvsuksesjonar	500-1000 m
Eldre lauvsuksesjonar	500-1000 m
Eldre lauvsuksesjonar	500-1000 m
Rikbarkstrær	500-1000 m
Rikbarkstrær	500-1000 m
Eldre lauvsuksesjonar	500-1000 m
Ståande død ved	1000-1500 m

Miljødirektoratet legg til grunn at det er tre verneområde, sju viktige naturtypar og åtte raudlista artar, samt ni MiS-figurar innafor to kilometer frå utplantingsområdet og slik kan bli påverka negativt gjennom langdistansespreiing frå bestandet. Det er ikkje registrert sibirlerk innafor rimeleg avstand frå planlagd utplanting. Miljødirektoratet finn derfor at nyplanting av sibirlerk i

dette området vil vere å ta i bruk eit nytt utanlandsk treslag i dette området og slik endre samla belastning på naturverdiane monaleg, jf. Naturmangfoldloven § 10.

Miljødirektoratet vurderer at det i denne saka ikkje ligg føre fare for *vesentlege* uheldige følger for det biologiske mangfaldet. Dette på grunn av at direkte verknad for kartlagde naturverdiar ikkje er stor nok.

Spørsmålet blir dermed om fordelane ved utsettinga vegar opp dei moglege negative verknadene. Faren for spreiding over lang tid inn i tre verneområde veg tungt. Spreiing av ein framand art til naturreservata er i strid med verneformålet. Dette gjeld og om arten er vurdert til å ha låg risiko i risikovurderinga til Artsdatabanken.

Miljødirektoratet legg vekt på at norsk gran vil gi tilfredsstillande forynging og produksjon på det aktuelle arealet. Samla sett finn Miljødirektoratet at dei positive økonomiske verknadene av planting av sibirlerk her ikkje er så store at dei veg opp for ulempene knytt til spreiding av ein framand art inn i tre naturreservat i eit område med mange viktige naturtypelokalitetar, MIS-figurar og raudlista artar. Miljødirektoratet meiner derfor at det ikkje bør bli gitt løyve i denne saken og stadfester derfor Statsforvaltaren i Agder sitt vedtak frå 10.01.2019.

Helsing

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleder

Tenk miljø - vel digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735	EVJE

